نفت

بدهی ۲۰ میلیارد دلاری فروشندگان نفت و گاز

طبق گزارش تفریغ بودجه، ۲۰میلیارد دلار از بدهی خریداران نفت‌وگاز ایران در سال‌های ۹۲ و ۹۳ برنگشته و وزارت نفت و بانک مرکزی درباره اسامی بدهکاران و تسویه بدهی‌ها، همچنین طلب نفتی سال‌های ۹۴ و۹۵ سکوت کرده‌اند، مردم نگران ظهور ابرزنجانی‌ها هستند، دولت روحانی شفاف‌سازی کند. به گزارش تسنیم، گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۹۳ دیوان محاسبات که ۲۹ دی‌ماه سال ۹۴ نشر شده بود، اعلام کرد: «طبق صورت‌های مالی شرکت ملی نفت ایران مانده بدهی مشتریان نفت‌خام در پایان سال ۱۳۹۳ مبلغ ۱۶ میلیارد و ۹۲۱ میلیون و ۷۵۲ هزار دلار است که از مبلغ یادشده مبلغ ۹ میلیارد و ۱۶۳ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار مربوط به بدهی مشتریان نفت‌خام از محل صادرات سال ۱۳۹۳ و مبلغ ۷ میلیارد و ۷۵۸ میلیون و ۲۵۲ هزار دلار مربوط به بدهی مشتریان نفت‌خام از محل صادرات قبل از سال ۱۳۹۳ بوده است. همچنین طبق صورت‌های مالی مذکور، مانده بدهی مشتریان میعانات گازی صادراتی در پایان سال ۱۳۹۳ مبلغ ۳ میلیارد و ۸۳ میلیون و ۱۸۵ هزار دلار است که مبلغ یک‌میلیارد و ۷۶۱ میلیون و ۲۰۰ هزار دلار از این مبلغ مربوط به بدهی‌های مشتریان میعانات گازی صادراتی از محل صادرات سال ۱۳۹۳ و مابقی به مبلغ یک‌میلیارد و ۳۲۱ میلیون و ۹۸۵ هزار دلار مربوط به بدهی مشتریان میعانات گازی صادراتی از محل صادرات قبل از سال ۱۳۹۳ بوده است». گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۹۴ که اواخر سال گذشته منتشر شده، اشاره‌ای به صورت‌های مالی شرکت ملی نفت ایران و تعیین تکلیف بدهی‌های مشتریان نفت و گاز ایران در سال‌های ۹۴، ۹۳، ۹۲ و قبل از آن نکرده است. به گزارش تسنیم، در دولت قبل که در مجموع بیش از ۶۰۰ میلیارد دلار درآمد نفت حاصل و وارد کشور شده است، یک مفسد اقتصادی به نام بابک زنجانی ۲/۶ میلیارد دلار از بدهی نفتی خود را به وزارت نفت و دولت پس نداد و هرچند این ماجرا مورد سوءاستفاده شدید سیاسیون قرار گرفت، خوشبختانه با اقدام قاطع قوه‌قضائیه به اشد مجازات یعنی اعدام محکوم شد تا درس عبرتی باشد برای دیگران. اکنون سکوت وزارت نفت، بانک مرکزی و دیوان محاسبات درباره جزئیات بدهی ۲۰ میلیارد دلاری مشتریان نفت و گاز ایران در سال‌های ۹۲ و ۹۳، اسامی حقیقی و حقوقی بدهکاران خارجی و داخلی و آخرین وضعیت بازپس‌گیری این بدهی‌ها و همچنین عدم ارائه جزئیات گزارش از میزان طلب ایران از مشتریان نفتی در سال‌های ۹۴ و ۹۵، این نگرانی را در مردم ایجاد می‌کند که خدای نکرده، بابک زنجانی‌های دیگری که چندین برابر او بدهی دارند، در این دولت ظهور نکنند و دیگران از حکم اعدام بابک درس عبرت نگرفته باشند.

یارانه

توقف برقراری دوباره یارانه متقاضیان معترض

در پی برخی خبرسازی‌ها و شبهه‌افکنی‌ها درباره ارسال پیامک بررسی برقراری دوباره یارانه برای گروهی از هموطنان، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت ضمن تکذیب موارد مطرح شده تاکید کرد بررسی و برقراری دوباره یارانه افراد معترض که طبق قانون مشمول دریافت یارانه هستند، اقدامی متعارف و براساس روال ماه‌های گذشته بوده است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، در اطلاعیه دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت آمده است: برقراری دوباره یارانه برای متقاضیانی که به قطع یارانه خود معترض بودند، پس از بررسی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از سوی سازمان هدفمندی یارانه‌ها اقدامی متعارف و براساس روال ماه‌های گذشته بوده است. در ادامه این اطلاعیه آمده است: با این وجود، رئیس‌جمهور پس از کسب گزارش امر و اطلاع از برخی خبرسازی‌های نادرست، برای رفع هرگونه شائبه انتخاباتی، دستور توقف هر اقدامی در این زمینه را صادر کرد و از مسؤولان مربوط خواست هرگونه پرداخت جدید را متوقف و بررسی استحقاق دریافت یارانه را به پس از انتخابات موکول کنند.

صف‌کشی فارغ‌التحصیلان در بازار کار راکد

تحصیلکردگان در دولت یازدهم بیکارتر شدند

گروه اقتصادی: اطلاعات به‌دست آمده حاکی از آن است که یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر از جمعیت ۳ میلیون و ۲۰۳ هزار نفری بیکار کشور از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی هستند. به گزارش مهر، ناتوانی بازار کار در پاسخ به نیاز اشتغال جمع زیادی از بیکاران، امروز مهم‌ترین معضل نه فقط بخش اقتصاد که کل کشور شده است. براساس آنچه آمار رسمی کشور از وضعیت نیروی کار روایت می‌کند، در حال حاضر ۳ میلیون و ۲۰۳ هزار و ۳۹۸ نفر تعداد بیکاران کشور است که براساس اطلاعات به‌دست آمده از منابع رسمی در وزارت کار، سهم جمعیت فارغ‌التحصیل کشور از کل جمعیت بیکار کشور، حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر است. حاصل نسبت جمعیت بیکار تحصیلکرده به کل جمعیت بیکار کشور، نشان از سهم ۵۶ درصدی فارغ‌التحصیلان از بیکاران دارد. بر این اساس نرخ بیکاری در بین جمعیت فارغ‌التحصیل ۱۸ درصد برآورد می‌شود یعنی از هر ۱۰ نفر دانش‌آموخته دانشگاهی ۱/۸ نفر بیکار است. مقایسه وضعیت جمعیت بیکار فارغ‌التحصیلان در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴ نیز نشان می‌دهد، از میان ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار بیکار در سال ۹۴ بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار نفر دارای تحصیلات دانشگاهی بودند که معادل تقریبا ۴۰ درصد از کل جمعیت بیکار کشور است؛ این آمار بخوبی نشان‌دهنده عدم تعادل بین عرضه و تقاضای نیروی کار بویژه در جمعیت تحصیلکرده کشور است. در دهه گذشته هرچند پاسخ به اشتغال فارغ‌التحصیلان سیر صعودی داشته اما در مقابل بخش تقاضای نیروی کار نتوانسته است مشاغلی متناسب با این سطح از تحصیلات را ایجاد کند که یکی از نتایج این عدم تعادل، افزایش سطح تحصیلات جمعیت بیکار جوان بویژه بین زنان بوده است. نتیجه دیگر این عدم تعادل، افزایش عدم تطابق نیروی در سن کار و مشاغل موجود بوده است و این موضوع در استان‌هایی که بخش خدمات و صنعت از سهم بالایی برخوردار نیستند نمود بیشتری دارد. بررسی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد، علاوه بر این فاصله متوسط سال‌های تحصیل جوانان بویژه زنان از سطح تحصیلات مورد نیاز مشاغل موجود در بخشی از استان‌های کشور به نزدیک ۱۰ سال رسیده است که نشان می‌دهد در صورت عدم تغییر ساختار تولید و تقاضای نیروی کار در این مناطق، در سال‌های آتی امکان یافتن شغل برای افراد این گروه‌ها تقریبا ناممکن خواهد بود. پدیده عدم تطابق تحصیلی بین نیروی کار زن با شدت بیشتری نسبت به مردان در بازار کار ایران مشاهده می‌شود به طوری که آمار ۲۲ درصدی زنان شاغل دارای مدارک تحصیلی دانشگاهی در سال ۸۴ به ۴۲ درصد در سال ۹۴ افزایش یافته است؛ در مقابل سهم افراد دارای تحصیلات دانشگاهی در بین بیکاران از ۳۶ درصد در سال ۸۴ به ۷۴ درصد در سال ۹۴ رسیده است. اگرچه در حال حاضر نرخ بیکاری جمعیت در سن کار کشور ۱۲/۴ درصد است اما بیشترین جمعیت بیکار کشور در سن ۱۵ تا ۲۹ سال هستند به طوری که یک میلیون و ۸۲۷ هزار و ۵۲۵ نفر از جمعیت بیکار در این سن قرار دارند و نرخ بیکاری این گروه سنی ۲۵/۹ درصد اعلام شده است. همه این اعداد و ارقام از آمار بیکاری بیانگر این است که هدفگذاری بازار کار باید برای جمعیت جوان بویژه فارغ‌التحصیلان دانشگاهی باشد.

■ **نقطه بحرانی بازار کار کجاست؟**

با تحلیل وضعیت بازار کار مشاهده می‌شود که به‌رغم رشد نرخ اشتغال در سال‌های گذشته اما سالانه تعداد بیکاران با سرعت بیشتری نسبت به رشد اشتغال در حال افزایش بوده است. با این حال، بررسی جمعیت بیکار و شاغل در چند سال گذشته نشان می‌دهد در سال ۹۲ جمعیت بیکار کشور حدود ۲ میلیون و ۴۸۸ هزار نفر و جمعیت شاغل کشور نیز ۲۱ میلیون و ۳۴۶ هزار نفر بود اما در سال ۹۳ حدود ۲۵ هزار و ۷۹۴ نفر به جمعیت بیکاران اضافه شد تا تعداد افراد بیکار در این سال به بیش از ۲میلیون و ۵۱۴ هزار نفر برسد اما در سال ۹۴ نیز با وجود اینکه برای حدود ۶۶۸ هزار نفر اشتغال ایجاد شد اما به جمعیت بیکار نیز حدود ۲۱۵ هزار نفر افزوده شد. وضعیت بازار کار در سال ۹۵ همچنین نشان می‌دهد در این سال هم حدود ۶۱۶ هزار شغل ایجاد شد اما باز هم با افزایش جمعیت بیکار مواجه بودیم به طوری که در سال گذشته ۴۷۴ هزار نفر به خیل بیکاران اضافه شد تا جمعیت بیکار کشور از مرز ۳ میلیون نفر عبور کند و به ۳ میلیون و ۲۰۳ هزار و ۳۹۸ نفر برسد. آمار و ارقام‌های بازار کار حکایت از آن دارد که به‌رغم افزایش نرخ رشد اشتغال اما سالانه به جمعیت بیکار نیز افزوده شده و این همان «نقطه بحرانی» خواهد بود که دولت دوازدهم با آن روبه‌رو است. براساس برآوردهای انجام شده، سالانه حدود ۸۰۰ هزار نفر به متقاضیان شغل اضافه می‌شود؛ با فرض این میزان ورودی به بازار کار، فارغ از نگاه بدبینانه ریزش نیروی کار، ۲ روایت تا سال ۱۴۰۰ برای بازار کار قابل تصور است. اگر سیر فعلی ادامه یابد، سالانه بیش از ۶۰۰ هزار شغل توسط دولت ایجاد می‌شود؛ در این شرایط حدود ۲۰۰ هزار نفر همچنان در صف انتظار شغل خواهند بود که به جمعیت بیکاران اضافه می‌شوند. به عبارتی با روند فعلی، تا ۵ سال آینده در مجموع حدود یک‌میلیون نفر به جمعیت بیکار کشور اضافه می‌شود و تعداد بیکاران به بیش از ۴میلیون نفر می‌رسد. در مقابل با توجه به اینکه اثر نرخ مثبت رشد اقتصادی در اتحادیه اروپایی، سال‌ها پس از تحقق نرخ رشد مثبت، در اشتغال نمایان شد، می‌توان امیدوار بود در ایران نیز بتدریج طی سال‌های آینده آثار نرخ مثبت رشد اقتصادی در رشد اشتغال نیز نمایان شود که البته بستگی به اتخاذ سیاست‌های درست اقتصادی دولت منتخب دارد. با فرض سرعت گرفتن رشد اشتغال، اگر دولت آینده براساس تکلیف قانونی برنامه ششم توسعه بتواند سالانه برای ۹۷۰ هزار نفر شغل ایجاد کند، علاوه بر اینکه می‌تواند به نیاز اشتغال همان سال که سالانه حدود ۸۰۰ هزار متقاضی برآورد می‌شود، پاسخ دهد، قادر خواهد بود سالانه برای ۱۷۰ هزار نفر از جمعیت بیکار انباشت از سال‌های گذشته اشتغال ایجاد کند بنابراین با فرض ایجاد سالانه ۹۷۰ هزار شغل از سال ۹۶، می‌توان به این نتیجه دست یافت که تا سال ۱۴۰۰ علاوه بر اینکه به نیاز سالانه متقاضیان جدید شغل پاسخ داده شده است، تا ۵ سال آینده نیز حدود ۸۵۰ هزار نفر از جمعیت فعلی بیکاری نیز کاسته می‌شود به طوری که تا سال ۱۴۰۰ جمعیت بیکار کشور از حدود ۳ میلیون و ۲۰۳ هزار نفر فعلی به حدود ۲ میلیون و ۳۵۰ هزار نفر خواهد رسید یعنی جمعیت بیکار کشور در سال ۸۷ که حدود ۲ میلیون و ۳۹۲ هزار نفر بود. در این شرایط و برای برون‌رفت از پدیده بحران بیکاری که حدود ۷۵ درصد از متقاضیان شغل را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهد، دولت دوازدهم ناگزیر به اجرای طرح‌های «ضربتی» همراه با اشتغال پایدار خواهد بود.

عکس: وطن امروز

جمعیت بیکار و شاغل در ۴ سال گذشته

سال	جمعیت‌شاغل	جمعیت‌بیکار	افزایش/کاهش جمعیت‌شاغل
۹۲	۲۱۳۴۶۱۸۰	۲۴۸۸۳۷۲	۷۱۷۹۵۴
۹۳	۲۱۳۰۴۳۰۳	۲۵۱۴۱۶۶	- ۴۱۸۷۷
۹۴	۲۱۹۷۲۰۸۵	۲۷۲۹۰۹۲	۶۶۷۷۸۲
۹۵	۲۲۵۸۸۰۵۲	۳۲۰۳۳۹۸	۶۱۵۹۶۸

افزایش نرخ تورم تا ۱۵ درصد

شاخص

در میزگرد چشم‌انداز اقتصاد ایران چند موضوع اصلی و چالش‌های اقتصاد ایران مورد بررسی قرار گرفت که یکی از این محورها چشم‌انداز تورم بود. به گزارش فارس، ۴ اقتصاددان ضمن بررسی سیر نرخ تورم و متغیرهای پولی و همچنین وضعیت سیستم بانکی، مهم‌ترین دلیل تورم تک‌رقمی را نرخ سود بالای بانکی دانستند و افزایش نرخ تورم به دامنه حداقل ۱۲ و حداکثر ۱۵ درصد را در سال ۹۶ پیش‌بینی کردند. بهروز هادی‌زنوز درباره تورم اظهار داشت: در ۴۱ سال گذشته ۵ بار تورم تک‌رقمی شده است اما بررسی این سال‌ها نشان می‌دهد متوسط نرخ تورم و نوسانات آن بسیار زیاد است. وی با بیان اینکه چنانچه در اقتصادی نوسانات تورم زیاد باشد معنای آن ضعف سیاست‌های پولی است، افزود: این را هم باید در نظر داشته باشیم که تورم ۲ رقمی قطعا یک پدیده پولی است و اگر نقدینگی نسبت به شاخص قیمت را در دوره سال‌های ۵۸ تا ۷۸ بررسی کنیم می‌بینیم این نسبت تقریبا ثابت بوده است. وی با بیان اینکه امروز هیچ بازاری کم‌ریسک‌تر و پرسودتر از بازار پول برای سپرده‌گذاران و مردم نیست، افزود: پیش‌بینی من برای تورم سال ۹۶ با توجه به بودجه سال جاری و وضعیت نقدینگی افزایشی است. وی اضافه کرد: دولت در سال ۹۵ کسری بودجه قابل‌توجهی داشت و امسال هم دولت کسری بودجه بالایی خواهد داشت. از طرف دیگر تورم نقطه به نقطه طبق گزارش بانک مرکزی به ۱۲/۶ درصد رسیده و روند افزایشی دارد. نرخ رشد نقدینگی در این مدت هم بالا بوده به همین دلیل پیش‌بینی می‌شود تورم سال جاری ۲ رقمی باشد. در ادامه این نشست تیمور رحمانی دیگر اقتصاددان در این میزگرد درباره تورم اظهار داشت: آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد تورم نقطه به نقطه در حال افزایش است و این بیانگر دورنمای تورم خواهد بود. وی درباره شکاف بین نرخ تورم و نرخ رشد نقدینگی در دوره‌های مختلف گفت: فاصله بین رشد نقدینگی و تورم در دوره‌هایی که رشد نقدینگی فراتر از تورم بوده، دلایل مختلفی داشته است اما در دوره گذشته یکی از دلایل بروز این پدیده افزایش واردات کالاهای مصرفی بود و در چند سال اخیر این فاصله ناشی از بالا بودن نرخ سود است. رحمانی تصریح کرد: بالا بودن نرخ سود هم در ضریب فزاینده نشان داده می‌شود به طوری که رشد حجم پول بسیار کاهش یافته و در برخی مواقع منفی بوده و شبه پول رشد قابل‌توجهی یافته است؛ بنابراین بالا بودن نرخ سود مانع ایجاد فشارهای تورمی شده است. وی درباره پیش‌بینی تورم در سال ۹۶ گفت: همه این برآیندها نشان می‌دهد در سال ۹۶ تورم بالاتری خواهیم داشت، زیرا وضعیت نرخ سود بانکی نمی‌تواند به همین روند ادامه دهد. کامران ندری از کارشناسان پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی نیز در این جلسه با طرح این سوال که چرا نمی‌توانیم متوسط تورم را پایین بیاوریم، گفت: هم آمارهای بانک مرکزی و هم بررسی متغیرهای پولی نشان می‌دهد تورم در این سطح باقی نمی‌ماند و در بهترین حالت به ۱۲ تا ۱۳ درصد افزایش خواهد یافت. ندری اضافه کرد: دولت بانک‌ها را موظف می‌کند به بخش‌هایی تسهیلات پرداخت کنند و معمولاً بدهی خود را به سیستم بانکی نمی‌پردازد و با این کار وضع بانک‌ها خراب شد به طوری که هم‌اکنون بانک‌ها از بانک مرکزی استقراض می‌کنند که منشأ اصلی آن در بسیاری از موارد دولت است. وی تاکید کرد: اگر دولت موفق شود اضافه برداشت‌های بانک‌ها از منابع بانک مرکزی که هر روز انجام می‌شود را کنترل کند تورم در سطح ۱۲ تا ۱۵ درصد باقی می‌ماند اما اگر موفق نشود تورم فراتر هم خواهد رفت.

روزبه‌روز به سمت فقر می‌رویم

اتاق

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین یکی از موانع بزرگ تولید در کشور را واردات کالاهای غیرضروری دانست. اسدالله عسگراولادی به رادیو اقتصاد گفت: ما بدون تولید داریم به سمت فقر حرکت می‌کنیم و روز به روز نیازمان به خارج از کشور بیشتر می‌شود. عسگراولادی تولید را رکن و محور اساسی اقتصاد هر کشور خواند و اظهار داشت: مشکل مالی واحدهای تولیدی و نیز ورود کالاهای غیرضروری به کشور از بزرگ‌ترین موانع موجود بر سر راه تولید است. وی راهکار پیشگیری از ورود کالاهای غیرضروری به کشور را دیوار تعرفه دانست و دولت را برای فراهم کردن چنین بستری به همکاری فراخواند. عسگراولادی افزود: ضروری است بخش صادرات را وجهه همت خود قرار دهیم زیرا اگر صادرات و ارز نداشته باشیم نمی‌توانیم مواد اولیه و ماشین‌آلات لازم را برای تولید فراهم کنیم. وی ضمن اظهار گله‌مندی از اتاق‌های بازرگانی مبنی بر بی‌برنامگی در حل مشکلات موجود بر سر راه تولید، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان توسعه تجارت، اتاق‌های بازرگانی و نیز دولت را متولیان پیگیری رفع مشکلات موجود دانست. وی از وجود مشکلاتی که بیمه‌های اجتماعی برای واحدهای تولیدی کوچک ایجاد کرده خبر داد و افزود: بنده از آقای نوربخش گله دارم و حتما به ایشان خواهم گفت با برنامه‌های‌شان چه مشکلاتی برای این واحدهای تولیدی ایجاد کرده‌اند.

سرخط خبر

■ در حالی ۶ سال از تصویب قانون بهبود فضای کسب‌وکار می‌گذرد که دولت یازدهم با گذشت دوره ۴ ساله خود تازه به فکر ابلاغ آیین‌نامه این قانون افتاده است.

■ سود تسهیلات کمتر از ۲۵ میلیون تومان کشاورزان از بانک عامل کشاورزی به شرطی که بدهی خود را تسویه کنند، بخشوده می‌شود.

■ محمدرضا رستمی، مدیرعامل صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر گفت: بیمه‌شدگان صندوق بیمه اجتماعی با ۱۰ سال سابقه بیمه‌پردازی و ۷۰ سال سن امکان بازنشستگی دارند.

■ قائم‌مقام وزیر راه‌وشهرسازی از نهایی شدن قرارداد تامین فاینانس ۲ میلیارد یورویی برای برقی کردن قطار تهران - مشهد خبر داد و گفت: اسناد مناقصه تامین مالی ۱۰۰ فروند هواپیما تا یک ماه آینده نهایی می‌شود.

■ براساس بخشنامه سازمان مالیاتی، درج آدرس و مشخصات خریدار نهایی در فاکتور فروش بدون شماره اقتصادی یا کد ملی الزامی شد.

■ وزارت ارتباطات بیشترین آلودگی از طریق باج افزار wannacryp را به ترتیب متعلق به اپراتورهای ارتباطی، سلامت و پزشکی و دانشگاهی و بیشترین استان‌های آلوده را تهران و اصفهان اعلام کرد.

■ طبق توافقات انجام شده قرار است اتاق مشهد، موضوع ورشکستگی و پرداخت دیون را بررسی کند، همچنین اتاق تهران وضعیت تجارت فرامرزی و برون‌مرزی کسب‌وکار؛ اتاق اصفهان، حمایت از سرمایه‌گذاران خرد؛ اتاق تبریز، شروع کسب و کار و اتاق شیراز روند دریافت اعتبارات کسب‌وکار را در برنامه کاری خود قرار داده است.

■ بانک مرکزی به منظور حمایت از نخبگان کشور، سقف تسهیلات مسکن آنها را از ۱۰۰ میلیون به ۱۶۰ میلیون تومان افزایش داد.

■ با حضور مدیران ارشد شرکت سیتروئن در ایران و انجام مذاکرات نهایی، تابلوی سردر شرکت سایپا کاشان به سایپا سیتروئن تغییر و این شرکت فرانسوی فعالیتش را مجددا پس از ۳۹ سال به صورت رسمی در ایران آغاز کرد.

■ معاون وزیر اقتصاد رقم برآوردی برای فرارهای مالیاتی را ۱۳ تا ۱۵ هزار میلیارد تومان اعلام کرد.